

Mesijansko Biblijska Studija - 027
ZAŠTO BOG DANAS SPAŠAVA
PAGANE?

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

PREVOD NA SRPSKI JEZIK

ZAŠTO BOG DANAS SPAŠAVA PAGANE?

MBS 027

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

'Evo, dolaze dani,' reč je Gospodnja, 'kad ću s domom Izraelovim i s domom Judinim sklopiti novi savez'

(Jeremija 31:31)

U poslednjim vekovima, pitanje koje se postavlja jeste da li Bog danas spašava Jevreje, ali u zajednicama prvog veka, pravo pitanje je bilo: Da li Bog spašava pagane? I ako spašava, zašto to čini?

UVOD – PONOVLJENI ZAKON 32:8-9

Kad je Svevišnji delio baštinu narodima, kad je razdvojio sinove ljudske, postavi međe narodima prema broju sinova Izraelovih. Jer deo je Gospodnji narod njegov, Jakov je uže nasledstva njegova.

Bog ima sveobuhvatni proročki program i taj proročki program ima svoju podpodelu na tri razdvojena plana: Bog ima plan za Izrael; On ima plan za Crkvu; i On ima plan za paganske narode. Međutim, sva tri ova plana, koja jesu deo Njegovog sveobuhvatnog proročkog programa, vrte se oko jevrejskog naroda i to do tačke, kako to Mojsije piše u navedenim stihovima, da kada je Bog u svojoj providnosti povlačio ono što će posle postati granice među narodima, On je to na neki način utemeljio na broju Jevreja i važnosti uloge koju će oni imati u istoriji svake pojedine nacije.

U stihu 8, Mojsije naziva Boga **Svevišnji**. Prema Postanku 14:18-20, kada god se Boga naziva **Svevišnjim**, to naglašava Njega kao **Onoga koji poseduje nebo i zemlju**. Stoga, kao Posednik zemlje, On može da je razdeli kako god On hoće i da dadne koji god komad zemlje, kojem god plemenu ili narodu hoće. Ali, kada je On to učinio, kada je u svojoj providnosti položio temelje onoga šta će kasnije da postanu granice Sjedinjenih Američkih Država, On je to nekako utemeljio na broju i ulozi koju će Jevreji da odigraju u istoriji Amerike.

Stih 9 objavljuje: ***Jer deo je Gospodnji narod njegov, Jakov je uže nasledstva njegova.*** Stoga, ako Bog ima program za spasenje pagana, taj program mora nekako da bude povezan sa Njegovim programom za jevrejski narod. Postoje dva razloga za spasenje pagana, i oba su direktno povezana sa planom i programom za jevrejski narod. Prvi, da uzme među paganima narod za Svoje ime, i drugi, da izazove Jevreje na ljubomoru.

I. DA UZME MEĐU PAGANIMA NAROD IMENU SVOME – DELA 15:13-18

U prvih sedam poglavlja Knjige Dela Apostolska, evanđelje se zadržava unutar jevrejskog sveta, ali stvari počinju da se menjaju kamenovanjem Stevana. U poglavlju 8, evanđelje izlazi i dolazi do Samaritanaca. Ovo stvara određenu zbunjenost u jerusalimskoj kongregaciji, ali kako Samarjani imaju barem nekakvo jevrejsko poreklo, ovo je na kraju prihvaćeno. Potom, u poglavlju 9, Bog spašava Pavla i poziva ga da bude Apostol pagana. U poglavlju 10, Bog prvo koristi Petra da otvori vrata Tela za neobrezane pagane. To isprva stvara komešanje u Jerusalmu, ali u poglavlju 11, kada Petar objasni da je bio poslušan viziji koju je primio, kontroverza i uzbuđenje se stišava. Međutim, u poglavljima 13-14, kada su Pavle i Varnava poslani da započnu sa uspostavljanjem crkvi koje su primarno paganske i među samim neobrezanim paganima, ponovno se sve uskomešalo i došlo je do snažnog protivljenja.

Zato se, u poglavlju 15, prvi ikada održani crkveni sabor sastao u Jerusalmu da raspravi pitanje koje se tiče paganskog spasenja: Da li se pagani spasavaju jednostavno na temelju milosti kroz veru, ili se ipak moraju obrezati i pridržavati se Zakona? Nakon što su Petar i Pavle dali svoja svedočanstva, Jakov, lider zajednice, ustaje da bi dao svoj konačni sud u Delima 15:13-18: ***A nakon što oni učutaše, odgovori Jakov govoreći: 'Ljudi, braćo, poslušajte me! Šimun je izložio kako je Bog još isprva pohodio pagane da uzme između njih narod imenu svojemu. S time se slažu i reči Prorokā, kao što je pisano: Nakon toga vratiću se i ponovno podići pali šator Davidov, i ruševine njegove ponovno ću podići i postaviti ga ponovno, da potraže Gospoda ostali ljudi i svi pagani na koje je zazvano ime moje, govori Gospod koji čini sve to. Bogu su odveka znana sva dela njegova.***

Ključna fraza je u stihu 14: ***da uzme između njih*** (pagana) ***narod imenu svojemu***, a to je ujedno i prvi razlog za spasenje Pagana.

A. Situacija pre Dela 2

Od vremena kada se jevrejski narod počeo množiti, od vremena Avrama, Isaka i Jakova, uvek su postojala dva Izraela. Postojao je Izrael kao celina, a to znači, s jedne strane, svi Jevreji, svi koji su potomci Avrama, Isaka i Jakova. Ali, unutar tog većeg Izraela postojao je manji Izrael koji su proroci nazivali Izraelov Ostatak. U Galatima 6:16, Pavle ih naziva ***Izrael Božiji***. Radi se o segmentu jevrejskog naroda koji je verovao da se Bog otkrio kroz Mojsija i Proroke. Isaija 8:14-16 ističe da je ono što deli Ostatak od ne-Ostatka upravo njihov stav prema Zakonu i Prorocima: Ostatak je verovao Božijem otkrivenju, dok je ne-Ostatak odbacio Božije otkrivenje i otišao za idolopoklonstvom i za okultnim. Isaija je isto tako predvideo da u vremenu kada Imanuilo konačno dođe, On će postati tačka razdora između Ostatka i ne-Ostatka: Ostatak će prihvatiti Imanuila, a ne-Ostatak će Ga odbaciti.

Ovaj program se nastavio i u vremenu Novog Zaveta, tako da u Rimljanima 11:5-6, Pavle piše da čak i danas postoji ***ostatak po milosnom izboru***. I uistinu, ono šta danas čini razdor između Ostatka i ne-Ostatka jeste da Ostatak veruje u

Mesijanstvo Isusovo, a ne-Ostatak odbacuje Mesijanstvo Isusovo (Rimljani 11:1-14; I Petrova 2:1-10). Taj program se nije promenio, ali ono što je sada nadodano jeste to da je Bog slično uređio stvari i sa paganima. Ostatak je Božiji narod uzet iz Izraela koji je sada duhovno narod za Njegovo Ime, a sada Bog uzima ljude i iz paganskih naroda koji takođe postaju narod za Njegovo Ime. Ima Jevreja koji veruju i ima pagana koji veruju, i oni su sjedinjeni u jedno Telo. Ali, Jevreji koji veruju imaju dvojno državljanstvo jer su oni članovi i **Izraela Božijeg**, ali i Crkve.

B. Mesijanska misija prema Starom zavetu

Da su rani jevrejski vernici razumeli malo bolje mesijanske misije Starog zaveta, činjenica da Bog ima program za spasenje pagana, spasenje koje dolazi isključivo po milosti kroz veru, odvojeno od obrezanja i odvojeno od Zakona, zasigurno ih to ne bi toliko zaskočilo, niti toliko iznenadilo.

Već u Postanku 12:3, kada Bog čini Svoj savez sa Avramom, On kaže: **svi rodovi zemaljski tobom će se blagosiljati**. Ovo je prvo pojavljivanje Avramovog saveza i Bog ovde čini obećanje da će jednog dana duhovni blagoslovi Avramovog saveza biti prošireni i na pagane. Avramov savez sadrži u sebi i fizička i duhovna obećanja. I dok su fizička obećanja ograničena samo za Jevreje, duhovna obećanja saveza biće proširena i na pagane.

Proroci su objavljivali da će Mesija biti sredstvo po kojem će duhovna obećanja biti raširena i na pagane.

1. Korisnici – Isaija 42:1, 6

Najomiljeniji Isaijin izraz za Mesiju je **Sluga Gospodnji** ili **Jahvin Sluga**. U njegovoj knjizi nalazimo nekoliko „Sluga Gospodnji“ odlomaka. Jedan takav primer je u poglavlju 42:1 i 6.

Stih 1 kaže: **Evo sluge mojega koga podupirem, izabranika mojega u kome si ugodi duša moja! Na njega sam Duha svog stavio, on će doneti pravdu paganima.**

Stih 6 Kaže: **Ja, Gospod, pozvah te u pravednosti i ja ću držati ruku tvoju; i čuvaću te i tebe postaviti kao savez narodu, kao svetlo paganima.**

U stihu 1, Isaija ističe da će deo mesijanske misije uključivati: **on će doneti pravdu**, opravdanje, za pagane. U stihu 6, on objavljuje da će od mesijanske misije koristiti imati dve različite vrste ljudi. Prvi, On će biti postavljen **kao savez narodu**, i to tako da će Mesija biti Onaj koji će ispuniti sva obećanja Božijih saveza prema Izraelskom narodu. Reč **narod** je imenica u jednini i odnosi se na jevrejski narod. Drugo, On će takođe biti i **svetlo paganima**. Ono šta nam Isaija ne govori ovde to je hronološki redosled ovih događanja, on nam samo kaže da će se obe ove stvari dogoditi.

2. Hronološki sled događanja – Isaija 49:1-13

Stihovi 1-4 opisuju Mesiju u stanju obeshrabrenja zbog toga što je Izrael odbacio Njegove mesijanske zahteve. Najbolje mesto gde možemo da smestimo ispunjenje ovih stihova jeste da ih učinimo delom Njegove agonije u Getsemaniji. I dok pisci evanđelja naglašavaju jedan aspekt Njegove agonije, Isaija nam otkriva još jedan: On prolazi kroz agoniju zbog toga što je Izrael odbacio Njegove zahteve za Mesijanstvom. Iz ljudske perspektive, ovo bi impliciralo da je Njegova mesijanska misija završila kao neuspeh. Prema izveštaju u Luka 22:39-46, o agoniji u Getsemaniji, jedna poruka je došla Mesiji od Boga Oca u tom trenutku, i to je došla posredstvom anđela.

Poruku nalazimo u stihovima 5-6: ***A sada govori Gospod, koji me od utrobe sazdao da mu budem sluga, da mu dovedem natrag Jakova kako bi se Izrael sabrao k njemu (jer ja se proslavih u očima Gospodnjim i Bog moj beše mi snaga). I reče: 'Malo je da mi budeš sluga, da podigneš plemena Jakovljeva i vratiš zaštićenike Izraelove, nego ću te postaviti za svetlo paganima da budeš moje spasenje do nakraj zemlje.***

Poruka anđela za Mesiju je sledeća: Iako cilj Mesije jeste da Izrael dovede do sveopšte i potpune obnove, to nikako neće biti sveobuhvatnost mesijanske misije. Učiniti to ***malo je*** ili prejednostavna je misija za Mesiju da bude samo Obnovitelj Izraela. Na ovaj način Mesija će biti Božije ***spasenje do nakraj zemlje***. Ova figurativna izjava, do ***nakraj zemlje***, odnosi se na mnogo veći paganski svet, a istu nalazimo upotrebljenu i u Delima 1:8. Bog ima veću misiju u koju je uključeno i to da Mesija bude ***svetlo paganima***. Stoga, u programu Božijem, Mesija će doći i biće odbačen od Svog naroda, ali kao rezultat tog odbacivanja, On će tada postati ***svetlo paganima***. To će biti ispunjenje prvog dela ove mesijanske misije prema Isaiji 42:6.

S vremenom, period u kojem je On svetlo paganima doći će svom kraju, a proroštvo iz stiha 8 će se moći nastaviti: ***Ovako veli Gospod: U vreme pogodno uslišah te i u dan spasenja pomogoh ti; i čuvaću te i postaviću te za savez narodu, da podignem zemlju, da razdelim opustelu baštinu.***

U jednom trenutku, program u kojem je On ***svetlo paganima***, doći će do svog ispunjenja i završetka i On će ponovo početi da tretira sa Izraelom, sve dok Izrael kao narod ne prihvati Njega. Tada će On postati ***savez narodu***; On će obnoviti sav narod Zemlje i On će svu Zemlju dati narodu. Kada govorimo o hronološkom redosledu dešavanja, On će prvo biti ***svetlo paganima***, a posle toga će biti ***savez narodu***. Hronološki redosled koji nam daje Isaija 49 identičan je onom kojeg nalazimo u Rimljanima 9-11.

Spasenje pagana uvek je bilo deo mesijanske misije Starog zaveta, i da su jevrejski vernici to prepoznali, sigurno ne bi bili time zatečeni. Za ono za šta nam Stari zavet kaže da će se dogoditi, Novi zavet nam kaže da se dogodilo.

C. Poziv paganima – Rimljanima 9:1-24

U stihovima 1-23, Pavle nam potvrđuje da je ono što je Isaija rekao kroz proroštvo sada ispunjeno. On ističe da Izraelsko odbacivanje Mesije Boga nije iznenadilo; bio je to deo Božanskog plana. Kao što stih 6 to ističe, i dok je veći deo Izraela odbacio Njega, još uvek postoji Ostatak Izraelov koji Ga je prihvatio, i upravo to je istinski Izrael.

Ali, odbacivanje je itekako bilo deo Božijeg plana, jer na taj način, poruka spasenja izašla je paganima, kao što Pavle to i kaže u stihu 24: ***na nama, koje i pozva, ne samo od Judeja nego i od pagana?***

Razvijajući ovu temu, Pavle ističe da Bog nije samo Bog Jevreja, već je on isto tako i Bog pagana. Kao Bog Jevreja On ima program za spasenje Jevreja; ali, na potpuno isti način, budući je On i Bog pagana, On ima plan i za spasenje pagana. Pavle objavljuje da je sada ovaj plan za spasenje pagana postao izuzetno ozbiljan, i uistinu, u trenutku kada Pavle piše ovu poslanicu, paganski vernici već su itekako brojem nadišli jevrejske vernike.

D. Su-deonici: pozicija pagana

Sve ovo prirodno vodi u sledeće pitanje, „Sada kada Bog spašava pagane u njihovom neobrezanju zato jer oni stavljaju svoju veru u smrt i u vaskrsenje Mesije kao zamenske žrtve za njihove grehe, koja je pozicija pagana u odnosu na jevrejski narod i koja je pozicija pagana, posebno u odnosu na jevrejske saveze?“

Još od vremena Augustina, koji je jedan od prvih crkvenih otaca, učenje koje se ustalilo u odnosu na poziciju pagana jeste da je Crkva preuzela na sebe saveze Izraela. Ovo učenje navedeno je u dva pravca. Jedan način je da se predstavi kako je Bog, kada je Izrael odbacio Mesiju, preneo sva obećanja iz svih saveza sa Izraela na Crkvu, stoga se to naziva teologija prenosa (*transference theology*). Još češći način za izraziti ovo navedeno jeste reći da je Crkva zamenila Izrael na poziciji onoga kojem pripadaju savezi, pa se teologija onda naziva, teologija zamene mesta (*replacement theology*). Znači, savezi će da se ispune u Crkvi, sa Crkvom, i kroz Crkvu, i zato nema nikakve posebne etničke budućnosti za jevrejski narod. Međutim, čak i oni koji se drže ove teologije, uviđaju da Crkva ni po čemu ne ispunja doslovno, ni obećanja, ni proroštva iz ovih saveza, pa tako tvrde oni, obećanja i proroštva iz ovih saveza moraju da se tumače alegorijski (u prenesenom značenju). Oni kažu da kada Biblija govori o okupljanju jevrejskog naroda u Zemlji, to ne znači da će se dogoditi doslovna obnova Jevreja koji će se vratiti u Zemlju Izraela, već to treba da se tumači alegorijski na način da Bog sakuplja Svoje izabrane u Crkvu. To je način na koji oni tumače mnoga od ovih „proroštava o ponovnom okupljanju.“ Stoga, iz njihove perspektive, Crkva je preuzela saveze Izraela.

1. U odnosu na 'pregradni zid razdvajanja'

Apostol opisuje poziciju pagana kao su-deonika u odnosu na pregradni zid razdvajanja iz Efežana 2:11-16:

Zato se sećajte kako ste nekoć vi bili pagani u telu, što se od onih koji se zovu Obrezanje - rukom načinjeno, na telu - naziva Neobrezanje i da ste u ono vreme bili bez Hrista, otuđeni od građanstva izraelskoga i stranci savezima obećanja, bez nade i bez Boga na ovom svetu. A sada, u Hristu Isusu, vi koji ste nekoć bili daleko dođoste blizu kralju Hristovom. Jer on je mir naš, on koji od dvoga učini jedno i pregradni zid razdvajanja sruši, ukinuvši neprijateljstvo telom svojim - zakon zapovedi s odredbama - da u sebi, uspostavljajući mir, od dvojice stvori jednoga novoga čoveka te obojicu u jednome telu kroz krst izmiri s Bogom, ubivši u sebi neprijateljstvo.

Pavle ovde ističe da je Bog načinio određena obećanja u savezima prema jevrejskom narodu. U stihu 12, reč **savezima** je u množini zato što se ovde govori o četiri bezuslovna i večna saveza koje je Bog sačinio sa jevrejskim narodom: Avramov savez, savez Zemlje, Davidov savez, i Novi savez. Božiji blagoslovi dolaze posredstvom ova četiri saveza. On je takođe istakao da je Bog sačinio i peti savez sa jevrejskim narodom, ali za razliku od ova četiri, Mojsijev savez, koji u sebi sadrži i Mojsijev Zakon, bio je uslovljen i privremen. Između svih drugih svrha i razloga za koje je korišten Mojsijev Zakon, svrha o kojoj apostol ovde govori jeste da je Zakon služio kao **pregradni zid razdvajanja**, kako bi zadržao pagane kao pagane daleko od toga da mogu uživati u duhovnim blagoslovima jevrejskih saveza. Dok god je Mojsijev Zakon bio na snazi, ukoliko bi paganin hteo da bude sudeonik obećanja i blagoslova saveza, on bi trebao da se obrati na Mojsijev Judaizam, da bude obrezan, preuzme na sebe sve obaveze Zakona i da živi isto onako kako je živio svaki drugi Jevrejin pod Zakonom. Stoga su pagani mogli da sudeluju u svemu tome kao prozeliti (obraćenici) na Mojsijev Judaizam, ali nikako pagani kao pagani. Među svim drugim postignućima koje je donela smrt Mesije jeste i to da je **pregradni zid razdvajanja** srušen. Kao što Pavle to i kaže na drugom mestu, „Zakon je obesnažen.“

Rezultat ovoga izrečen je u Efescima 3:5-6: ***koja se u drugim naraštajima nije obznanila sinovima ljudskim, kao što se sada u Duhu objavi njegovim svetim apostolima i prorocima, da su pagani su-baštinici i su-telo i su-deonici obećanja njegova u Hristu - po evanđelju.***

Ključna reč za poziciju pagana jeste **sudeonici**. Ono šta Pavle nije rekao jeste da su Pagani preuzeli Jevrejski udeo u obećanjima, kako to uči zamenska teologija, nego on kaže da su Pagani postali **su-deonici obećanja**. Reč obećanje u ovoj rečenici je u jednini jer se ovde naglašava ključno duhovno obećanje spasenja koje se postiže milošću kroz veru u osobu Mesije. Pozicija pagana, stoga jeste, da su oni sudeonici duhovnih obećanja iz jevrejskih saveza. Oni ne sudeluju u fizičkim obećanjima, ali su sudeonici duhovnih obećanja.

2. U odnosu na stablo masline

U Rimljanima 11:16-24, Pavle nam daje poznatu ilustraciju o stablu masline kako bi nas podučio istu stvar koju nas uči i u Efescima 2-3. Stablo masline ne predstavlja Izrael; Izrael je predstavljen prirodnim granama. Izrael je vlasnik stabla masline i iz tog razloga ne može da bude i stablo masline, jer vlasnik i vlasništvo nad nečim nije jedno te isto. Stablo masline ne predstavlja ni Crkvu, niti pagane; pagani su predstavljeni sa divljim granama masline. Stablo masline predstavlja mesto duhovnih blagoslova, a ukorenjeno je u Patrijarsima i u Avramovom savezu.

Dve vrste grana sudeluju u blagoslovima stabla prema stihu 17: ***A ako su neke od grana odlomljene, a ti koji si divlja maslina nakalemljen među njih te si postao suzajedničar korena i sočnosti masline.***

Još jednom, Pavle koristi termin ***suzajedničar*** da bi nam pokazao kako su pagani povezani sa duhovnim blagoslovima jevrejskih saveza: jevrejski vernici i paganski vernici sada zajedno učestvuju u ***sočnosti***, u srži, odnosno u blagoslovima ***stabla masline***.

Još jednom, stablo masline nije Izrael, ali Izrael jeste vlasnik stabla prema stihu 24: ***Jer ako si ti odsečen od masline, po naravi divlje, pa protivno naravi nakalemljen na maslinu pitomu, koliko će više oni koji su prirodne grane biti nakalemljeni na sopstvenu maslinu.***

Kada kaže ***sopstvenu maslinu***, Pavle nam pokazuje da samo drvo nije Izrael, već je Izrael vlasnik drveta. Pozicija pagana jeste da su ***sudeonici***, ***suzajedničari*** jevrejskih duhovnih blagoslova iz jevrejskih saveza.

E. Odgovornost pagana – Rimljani 15:25-27

Ali sada idem u Jerusalim služeći svetima. Jer se Makedoniji i Ahaji svide poslati neki prilog za siromašne svete u Jerusalimu. Ta svide im se jer su im i dužnici. Jer ako su pagani postali sudeonici njihovih duhovnih dobara, dužni su im i u telesnima poslužiti.

Ovo je treći put da Pavle koristi termin ***sudeonici***, ali ovde čini jasno razlikovanje između duhovnih i fizičkih blagoslova. Sada su paganski vernici ***postali sudeonici njihovih*** (jevrejskih) ***duhovnih dobara***. Čim paganin postane vernik, on odmah postaje dužan. Na sreću, Pavle kaže i na koji način mogu da otplate ovaj dug: tako što će deliti materijalno sa jevrejskim službama. Odgovornost pagana, o kojoj se ovde govori, primenjuje se individualno i korporativno. Korporativno, kada crkva odluči da je vreme i da njen misijski program počinje da raste, trebalo bi da otpočne sa podrškom za jevrejske službe. Individualno, kada paganin krene da odlučuje kojoj će misiji da pomaže trebalo bi da podrži jevrejske službe. Deliti materijalno sa jevrejskim službama način je na koji paganski vernici otplaćuju svoje dugove. Koju će misiju odlučiti pomoći lična je stvar između onoga koji daje i Gospoda, ali obaveza da se pomažu jevrejske službe je ovde jasno podučavana: pagani su postali sudeonici jevrejskih duhovnih blagoslova i zato je njihova odgovornost da dele materijalna dobra sa jevrejskim službama.

F. Vremenski proračun poziva za pagane – Rimljanima 11:25-27

Kao što je to već naznačeno u Isaiji 49, nakon šta Mesija bude svetlo za pagane za neko vreme, taj će program biti priveden svome kraju i tada će se Bog okrenuti jevrejskom narodu i dovešće ih do spasonosne vere. Pavle je uzeo istu ovu temu u Rimljanima 11:25-26: ***Jer ne bih hteo, braćo, da ne znate ovu tajnu - da ne biste bili sami sebi mudri: delimično je otvrdnuće snašlo Izraela dok punina pagana ne uđe. I tako će sav Izrael da se spasi, kao što je pisano: Doći će sa Siona Izbavitelj i odvratiti bezbožnost od Jakova.***

Pavle ne želi da paganski vernici budu neznalice u vezi sa dve stvari. Prvo, ***otvrdnuće*** Izraela je delimično zato jer još uvek ima Jevreja koji dolaze do vere u Mesijanstvo Isusovo. Drugo, ovo ***otvrdnuće*** Izraela je privremeno, ***dok punina pagana ne uđe***. Grčka reč za ***punina*** znači „određeni broj.“ Bog je odredio broj pagana koje On namerava da dovede u Telo. On nije otkrio koji je to određeni broj, i zato, Crkva nastavlja da svedoči i da seje sve dok određeni broj ne bude dosegnut. U tom trenutku, program završava, i u suštini je to trenutak u kojem će se dogoditi Uzdignuće Crkve. U tom trenutku, Bog će ponovno početi da tretira sa Izraelom sve dok ***sav Izrael*** ne bude spašen. Isaija 49 je unapred prorokovao da će u tom vremenu On obnoviti sav narod Zemlje i da će On obnoviti svu Zemlju za narod.

Ovo ne znači da će svi Jevreji iz svih vremena biti spašeni, ali svi Jevreji iz tačno određenog vremena, iz vremena koje će uslediti posle ulaska ***punine pagana*** hoće. Prema Zahariju 13:5-8, dve trećine jevrejske populacije će umreti u vremenu Velike nevolje, a jedna trećina će preživeti. Kompletna trećina koja preživi biće dovedena do spasonosne vere; to je sav Izrael koji će se spasiti. Stoga, prvi razlog paganskog spasenja, da između pagana izabere narod za Svoje Ime, će u konačnici odvesti do nacionalnog spasenja Izraela, jednom kada punina pagana uđe.

II. DA ISPROVOCIRA JEVREJE NA LJUBOMORU – RIMLJANI 11:11-14

Kažem, dakle: Jesu li posrnuli da padnu? Nipošto! Naprotiv, njihovim je propustom došlo spasenje paganima da se kod njih izazove ljubomora. A ako je njihov propust bogatstvo za svet i njihov gubitak bogatstvo za pagane, koliko će više biti punina njihova? Jer vama, paganima, velim: budući da sam ja apostol pagana, službu svoju proslavljam ne bih li kako izazvao ljubomoru kod onih koji su telo moje i spasio neke od njih.

Drugi razlog paganskog spasenja je da se Jevreji isprovociraju na ljubomoru. Pavle započinje sa pitanjem u stihu 11: ***Jesu li posrnuli da padnu?*** Grčka reč za ***pad*** znači „da padnu nepovratno,“ tako da više nikada ne mogu ustati. Nešto pre, u Rimljanima 9:30-33, Pavle je rekao da se Izrael spotaknuo. Sada se nameće pitanje, „Je li se spotaknuo da bespovratno padne?“ Odmah je usledio i odgovor: ***Nipošto*** (Bože sačuvaj). Na grčkom, ovaj izraz je naj snažniji način da se kaže „ne.“ To je naj snažnija negacija na grčkom. Doslovno bi značilo, „Neka se nikada ne dogodi!“ Umesto toga, posredstvom posrnuća Izraela je ***došlo spasenje paganima***, ali svrha spasenja pagana ovde je da se Jevreji isprovociraju na ljubomoru.

A. Etimologija

Celokupna ova fraza „da se isprovociraju na ljubomoru“ na Grčkom je samo jedna reč, **parazeilao**, a to je zapravo kombinacija dve grčke reči. Prvi deo reči je **para**, a znači, „doći uz nekog.“ Drugi deo reči je **zeilos**, i to je koren engleske reči „zeal“ (žar, revnost). Korensko značenje reči zeilos je „zapaliti,“ „prouzročiti da gori,“ „proključati,“ „usijati.“ Iz korenskog značenja ima tri izvučena značenja: „biti revan,“ „biti zavidan,“ ili onako kako je to ovde upotrebljeno, „biti ljubomorani.“

B. Značenje

Kada ove dve reči sastavimo zajedno, one nas uče da vernik paganin mora da priđe uz, **para**, jevrejskog nevernika i da živi i da dosledno svedoči rečima, tako da na kraju Jevrejin počne da izgara i da proključa ljubomorom, **zeilos**, sve dok ne kaže, „Šta ovaj paganin radi sa mojim Mesijom?“ i tako i sam postane vernik. Na nesreću, Crkva je učinila mnogo više da Jevreje isprovocira na bes, umesto **na ljubomoru**. Iako Crkva nije uspela da ispuni ovaj poziv, pagani pojedinci jesu uspeli. Mnogo je istraživanja učinjeno među jevrejskim vernicima, posebno govorim za Severnu Ameriku. Kada pitate, „Da li ste dovedeni do Gospoda, preko vernika Jevrejina ili preko paganina?“ ne samo nešto više, nego ogromna većina kažu da su dovedeni do Gospoda od strane vernika pagana koji su ih potakli na ljubomoru.

Moramo se prisetiti da se niko ne spašava time kako neko drugi živi. Jako često ljudi pokušavaju da budu „duhovni“ u vezi sa svojim neposluhom u svedočenju Jevrejima tako što kažu, „Pa, ja ću samo da živim hrišćanskim životom pred njima i pre ili posle će me pitati što me to čini drugačijim, pa ću im reći.“ Ali, njihove komšije Jevreji na kraju nikada ne navrate da bi ih pitali zašto su drugačiji. Kao što je Pavle to pre rekao u Rimljanima 10:17: **Dakle, vera dolazi od slušanja poruke, a poruka po reči Božijoj**. Ono šta čovek veruje, propoveda i podučava svakako treba da bude saobraženo sa njegovim življenjem, ali na kraju, mora da postoji jedno predstavljanje evanđelja tako da Jevrejin može tačno znati šta treba da veruje kako bi primio spasenje.

Zbog drugog razloga za pagansko spasenje, a to je da se Jevreji isprovociraju na ljubomoru, u stihovima 13-14, Pavle objavljuje da je on srećan i da proslavlja činjenicu da ga je Bog pozvao na evangelizaciju pagana. Zašto je on toliko srećan zbog Božijeg poziva da evanđelje propoveda paganima? Je li to zato što je to mnogo lakše? Možda to i jeste lakše, ali to nije razlog koji Pavle daje. Pavle je školovan da bude jevrejski rabin, i on koristi rabinsku logiku, i ovde nalazimo pravi primer za to. Pavle je srećan što ga je Bog pozvao da evangelizuje pagane, zato što će šta god više pagana on dovede ka Bogu, biti više paganskih vernika koji će isprovocirati utoliko veći broj Jevreja na ljubomoru, i na taj način će još više Jevrejina doći do spasonosne vere. Ovo je primer dobre rabinske logike.

C. Svrha

U stihovima 1-10, Pavle iznosi tvrdnju da čak i danas postoje jevrejski vernici koji dolaze ka veri. Stih 5 kaže: **Tako dakle i u sadašnje vreme postoji ostatak po izboru milosti.**

Ali, **i u sadašnje vreme**, poenta stihova 11-14 jeste primarni način na koji će Bog dovesti Jevreje da veruju u Mesiju: tako što će ih isprovocirati na ljubomoru sa vernicima paganima koji će svedočiti i živeti svoj život saobražavajući se onome što svedoče.

D. Odgovornost pagana

Odgovornost pagana je da isprovociraju Jevreje na ljubomoru, i sa time kako žive i sa usmenim svedočenjem evanđelja, a ne da isprovociraju Jevreje na gnev.

ZAKLJUČAK

U skladu sa Ponovljenim Zakonom 32:8-9, oba ova razloga paganskog spasenja povezana su sa Božijim planom i programom za jevrejski narod. Prvi razlog je, uzeti između pagana narod za Svoje Ime, a to će u konačnici odvesti do nacionalnog spasenja Izraela kada punina pagana uđe unutra. Drugi razlog za spasenje pagana jeste da se Jevreji isprovociraju na ljubomoru, a to će voditi do spasenja Ostataka Izraelovog ovog sadašnjeg vremena, u kojem Jevreji postaju vernici i tako postaju članovi **Izraela Božijeg** danas.

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a prevodio sam Biblijske tekstove iz Engleske verzije NASV - prevoda koji je korišten u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca, kao i prevod Daničić – Karadžić, kako bi tekst što vernije prilagodio duhu Srpskog jezika.

Prevod: Branko Gotovac 2020.